

Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola ry  
Laihasentie 34, 35990 KOLHO  
rek.nro: 213.736  
info(at)tapiolary.esy.es  
358 (0)45 3295152

12.1.2015



Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola ry

Maa- ja metsätalousministeriö  
Luonnonvaraosasto  
PL 30  
00023 VALTIONEUVOSTO

## LAUSUNTO KOSKIEN SUOMEN SUSIKANNAN HOITOSUUNNITELMAA

Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola on tutustunut Suomen susikannan hoitosuunnitelman luonnokseen osoitteessa

[http://www.mmm.fi/attachments/riistatalous/4xha3Mt8n/141218\\_Luonnos\\_Suomen\\_susikannan\\_hoitosuunnitelmaksi.pdf](http://www.mmm.fi/attachments/riistatalous/4xha3Mt8n/141218_Luonnos_Suomen_susikannan_hoitosuunnitelmaksi.pdf)

sekä suunnitelman taustaosioon

[http://www.mmm.fi/attachments/riistatalous/lausuntopyynnot/Gk1XLRqM1/TAUSTAOSIO\\_SUSI.pdf](http://www.mmm.fi/attachments/riistatalous/lausuntopyynnot/Gk1XLRqM1/TAUSTAOSIO_SUSI.pdf)

Yhdistys lausuu susikannan hoitosuunnitelmasta seuraavaa:

### 1. Yleisesti hoitosuunnitelmasta

Yleisesti ottaen hoitosuunnitelmassa on paljon hyviä elementtejä ja suunnitelman koostamisessa on kuultu laajalti eri intressiryhmiä sidosryhmätilaisuuksissa. Aiempaan hoitosuunnitelmaan (Maa- ja metsätalousministerö 2005) sisältyy kuitenkin täsmälleen samoja toimenpiteitä, kuten petoaidat, laumanvartijakoirat, ennaltaehkäisy, tiedottaminen, viranomaistoiminta ja suurpeoyhdyshenkilöverkoston kehittäminen. Huomattava määrä aiemman sudenhoitosuunnitelman toteutuksesta on jäänyt vajaaksi tai täysin toteuttamatta. Esimerkiksi laumanvartijakoirien koulutukseen liittyvän tiedon jakaminen on ollut yhdistystoiminnan varassa.

Suunnitelma tulee panna täytäntöön -myös muilta, kuin kannanhoidollisen metsästyksen osalta.

## 2. Kohta: Tavoitteet

Susikannan hoidon lähtökohtana on reviirikohtaisuus (hoitosuunnitelma s.4). Jolloin tavoitteet asetetaan reviiri- ja laumakohtaisesti. Myös kokonaiskuvaan tulee kiinnittää huomiota ja sen täytyy olla jollain taholla hallinnassa. Koko Suomea ei voida pilkkoa erillisiin kannanhoidollisiin, itsenäisiin yksiköihin, vaan näiden tulee olla tietoisia myös muiden laumojen / reviirien olemassaolosta ja tilanteesta.

Suotuisan suojelun tasolla tarkoitetaan yleisesti ottaen valtakunnallisesti Suomen susikannan suojelun tasoa. Nyt hoitosuunnitelma pilkkoo suotuisan suojelun tason lauma- ja reviirikohtaiseksi. Toimenpiteitä voidaan tarkastella ja toteuttaa lauma- ja reviirikohtaisesti, mutta ainoastaan siinä tilanteessa, että suotuisan suojelun taso on saavutettu valtakunnallisesti. Etenkin rajalaumat eivät ole minkäänlaisten varmojen suojelutoimenpiteiden ulottuvilla, joten varovaisuusperiaatetta noudattaen niitä ei voida huomioida laskettaessa lisääntyviä pareja. Suomen osalta 25 lisääntyvää paria (Jansson 2013) on ehdoton minimi jotta suteen voidaan kohdistaa minkäänlaisia toimenpiteitä.

Susi on luokiteltu vuoden 2010 uhanalaisuusluokituksessa (Rassi et al. 2010) erittäin uhanalaiseksi. Susi on myös Euroopan Unionin tärkeänä pitämä eläinlaji, joka poronhoitoalueen ulkopuolella kuuluu Suomessa direktiivin liitteeseen IV, edellyttäen näin jäsenvaltiolta tiukkaa suojelua. Millään alueella suomessa susikanta ei ole saavuttanut populaation saturaatiopistettä, joten myöskään biologista perustetta kannanhoidolliselle metsästykselle ei ole. Ottaen huomioon edellä mainitun, ei suteen voida Suomessa kohdistaa järeitä kannanhoidollisia metsästystoimia.

Vahinkojen tilastoinnissa tule erityisesti kiinnittää huomiota poronhoitoalueen erityispiirteisiin ja -asemaan. Vahingot tulee eritellä kannanhoidon eri alueita koskeviksi.

Haittaperusteiset ja poliisilain 16§ mukaiset luvat tulee ehdottomasti huomioida kannanhoidollisissa luvissa jo silläkin perusteella että kannanhoidolliset luvat suunnitelmassa kohdistettaisiin ensisijaisesti vahinkoa tai haittaa aiheuttaneisiin yksilöihin.

## 3. Kohta 2: Yhteistyö kansalaisten, riistahallinnon ja suurpetotutkimuksen välillä

Paikallinen tiedonhallinta ja -vaihto (s.8) on ensiarvoisen tärkeää. Satakunnassa työskennyt Riista- ja Kalatalouden tutkimuslaitoksen tutkimusapulainen nauttii alueella laajaa kansalaisyhteisöjen luottamusta. Tästä käytännön kokemuksena saatu tieto on huomattavasti rauhoittanut tilannetta

maakunnan ainoan lisääntyvän susilauman alueella. Nyt luonnoksen esittämän ”reviiritason” alueella on ristiriitaisesti muodostumassa Oripään lauman alueella tilanne, jossa Taajamasusi ry pitää ensimmäisen sutta koskevan tiedotustilaisuuden tammikuun lopussa. Oikean ja asiallisen tiedon saattaminen säännöllisesti kansalaisille ja ongelmien ennakointi on ensiarvoisen tärkeää. Oikean tiedon viivästyminen tai sen puuttuminen luo tilaa konflikteille.

Kannanhoitosuunnitelmaan olisi syytä sisällyttää myös riskikartoitushanke, jossa alueelliset erityispiirteet huomioiden pystytään määritellyin indikaattorein ennakoimaan toimenpiteiden tarvetta.

#### **4. Kohta 4: Puuttuminen toistuvaa haittaa tai ongelmia aiheuttaviin susiin**

Vuoden 2007 jälkeen ei ole myönnetty kannanhoidollisia lupia (s.14), jonka jälkeen Suomen susikannassa tapahtui negatiivinen muutos laskuun. Kannanhoidollisten lupien päättymisen ei ole syy susikannan vähenemiseen. Syyt ovat muualla. Vuonna 2013 tammikuussa jäi Perhossa kiinni useita henkilöitä epäiltynä kolmen suden salakaadosta. Samalla poliisi on aktiivisesti suorittanut mm. erävalvontaa etenkin Itä-Suomessa tiedottaen samalla toiminnastaan. Susikanta on mitä ilmeisimmin alkanut elpyä. Valvonnan ja kasvaneen kiinnijäämisen riskin merkitystä ei voida aliarvioida. Edellämainittujen seikkojen vaikutukset puuttuvat Ruralia instituutin taustaselvityksestä johtuen siitä, että näiden toimien vaikutukset ovat olleet nähtävissä vasta taustaselvityksen valmistumisen jälkeen.

Hoitosuunnitelmassa jää tulkinnanvaraiseksi mikä on ”riittävä määrä susia laumassa”, jotta siihen voidaan kohdistaa kannanhoidollisia metsästystoimenpiteitä. Tälle laumakoolle on annettava minimimäärä. On täysin eri asia kohdistuvatko toimenpiteet laumaan jossa on 4 yksilöä, vaiko 8 yksilöä.

Kannanhoidollisella poikkeusluvalla saatua eläintä esitetään annettavaksi poikkeusluvan saajalle. Eläimen ruho tulee kuitenkin lähettää sellaisenaan tutkittavaksi. Ampuja voi nylkeä taljan, mutta loppu ruho tulee saattaa tutkittavaksi. Pelkät näytteet eivät riitä lähetettäväksi. Kallo voidaan myöhemmin palauttaa puhdistettuna ampujalle. Myös lupaehtojen noudattamista tulee valvoa.

Sutta koskevaa metsästysaikaa tulee ehdottomasti tarkistaa: kannanhoidollista metsästystä ei voida ajoittaa ajankohtaan, joka on biologisesti sudelle herkkä lisääntymisaika (Habitats Directive 92/43/EEC). Direktiivin liitteen IV lajiin ei voida kohdistaa kannanhoidollista metsästyspainetta ko aikana. Tämä vaatii muutoksen suden metsästysaikaa koskevaan asetukseen.

Kannanhoidollisia lupia ei voi koskea välitön täytäntöönpano vailla lain voimaa kuten vahinkoperusteisia poikkeuslupia on tähän saakka koskenut. Valitusoikeuden huomioiminen vaatii siis tältä osin lakimuutoksen.

### **5. Kohta 6: Vahinkojen ennaltaehkäisy ja korvaukset**

Laumanvartijakoira on työväline ja näinollen se on katsottu voitavan huomioida myös verotuksessa. Sama koskee koiran ylläpitokustannuksia. Toimivan laumanvartijakoiran saaminen edellyttää omistajan hyvää koulutusta, ei niinkään koiran.

### **6. Kohta 7: Susikannan hoidon erityiskysymykset**

Koiran ja suden risteytyminen luonnossa tulee ennaltaehkäistä, mutta oikea tapa puuttua asiaan ei ole rajoittaa ihmisten lemmikkieläinten pitoa. Koirasusi lemmikkinä ei ole kovinkaan yleinen ja suurin osa koiran ja suden lisääntymiseen johtavista kohtaamisista tapahtuu muissa tilanteissa kuin siten että lemmikkinä oleva koirasusi pääsee irti.

### **7. Hankkeet**

Hoitosuunnitelman liitteessä nro 6 (s.44) on hanke suden karkotuksen vaikuttavuudesta. Hankkeessa tulisi etsiä käypiä malleja myös ulkomailta ja harkita ovatko ne sovellettavissa Suomen olosuhteisiin.

Sari Kantinkoski  
Puheenjohtaja

Leena Iivonen  
Varapuheenjohtaja

Lähdeviitteet:

Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC

Jansson Eeva: Past and present genetic diversity and structure of the Finnish wolf population. Oulun yliopisto 2013

Maa- ja metsätalousministeriö: Suomen susikannan hoitosuunnitelma 2005. MMM.2005

Rassi Pertti, Hyvärinen Esko, Juslen Aino, Mannerkoski Ilpo: Suomen lajien uhanalaisuus 2010. Ympäristöministeriö